

2010-07-12

Djurskydd
Samtliga länsstyrelser

Om utfodring med levande djur

Jordbruksverket har fått många förfrågningar den senaste tiden om det är tillåtet att utfodra djur, framförallt reptiler, med levande ryggradsdjur eller inte. Denna skrivelse är ett förtydligande av Jordbruksverkets ståndpunkt i frågan, samt en redogörelse för vilka bestämmelser som är aktuella.

Enligt 2 § djurskyddslagen (1988:534) ska djur behandlas väl och skyddas mot onödigt lidande. Paragrafen omfattar både t.ex. reptiler och deras foderdjur. Enligt 3 § (1988:534) ska foder vara av god kvalitet och anpassat efter det djurslag som utfodras.

Små ormungar som utfodras med några dagar gamla, fortfarande nakna, mus- eller råttungar kan börja svälja bytet direkt utan att avliva djuret, vilket torde vara plågsamt för djuret. Djur som sväljs levande dör på ett plågsamt sätt. Många ödlor, sköldpaddor och krokodiler dödar inte sina byten snabbt och smärtfritt och många sväljer bytesdjuret innan det är dött. Då dessa kan vänjas att ta döda byten ska ormungar, ödlor, sköldpaddor och krokodiler inte matas med levande djur.

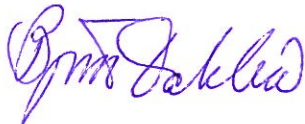
I naturen avlivar så kallade "kramormar" (boaormar, pytonormar m.fl.) ett bytesdjur genom att i en mycket snabb rörelse hugga tag i det med munnen och lägga några slingor av kroppen runt det varvid hjärta och lungor komprimeras så att blodcirkulation och andning upphör och djuret dör (konstriktion). Vilda giftormar (huggormar och giftsnokar) hugger bytet med sina gifttänder och injicerar gift som leder till att bytesdjuret dör. Ormar som använder konstriktion eller gift för att döda sitt byte påbörjar aldrig sväljningen innan bytesdjuret redan är dött. Alla ormar som hålls i fångenskap kan därför vänjas vid att ta dött byte.

Enligt Jordbruksverkets uppfattning är utfodring med levande föda inte förenligt med 2 och 4 §§ djurskyddslagen och därmed är det förbjudet. Det finns alternativa utfodringsmetoder som fungerar väl. Förutom att utfodring med levande djur orsakar onödigt lidande för foderdjuren när de inte dödas omedelbart, kan bytesdjur som inte äts upp med en gång börja tugga på ormen och därför skada denna. Jordbruksverket anser heller inte att förbudet medför en konflikt mellan 2 och 3 §§ djurskyddslagen då kvaliteten på fodret inte behöver påverkas negativt.

Den som avlivar t.ex. gnagare för att utfodra reptiler ska vara väl förtrogen med den bedövnings- samt avlivningsmetod som ska tillämpas. Detta framgår av Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2007:77) om slakt och annan avlivning av djur. För yrkesmässig verksamhet med avlivning finns krav på utbildning och godkända avlivningsmetoder för olika djurslag finns listade i SJVFS 2007:77.

Enligt Jordbruksverkets föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2006:81) om foder omfattas djur som ska användas till utfodring av foder-regelverket och ska vid överlåtelse följas av en leveranssedel med information om fodret i enlighet med märkningsförordningen (EG) nr 767/2009.

I detta ärende har djurskyddschefen Björn Dahléen beslutat. Claes Anderson har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också deltagit Catrin Molander.

Björn Dahléen

Claes Anderson

För kännedom:

Alla länsstyrelser